

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра обліку і аудиту

06-02-326М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

та завдання до лабораторних занять та самостійної роботи з
навчальної дисципліни

«Міжнародні стандарти аудиту та надання впевненості»
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за
освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної
форм навчання»

Рекомендовано
науково-методичною радою
з якості ННІЕМ
Протокол № 1 від 19.09.2022 р.

Рівне – 2022

Методичні вказівки та завдання до лабораторних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти аудиту та надання впевненості» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форм навчання. [Електронне видання] / Антонюк О. Р. – Рівне : НУВГП, 2021. – 34 с.

Укладач: Антонюк О. Р., д.е.н., професор, професор кафедри обліку і аудиту.

Відповідальний за випуск: Позняковська Н. М., к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту.

Керівник групи забезпечення
д.е.н., професор

Осадча О. О.

ЗМІСТ

1. Загальні положення вивчення навчальної дисципліни	3
2. Планування та організація вивчення навчальної дисципліни.....	3
3. Тематичний зміст навчальної практичних занять та самостійної роботи.....	7
4. Список основних рекомендованих джерел до вивчення навчальної дисципліни	30
Додаток.....	31

© О. Р. Антонюк, 2022

© НУВГП, 2022

1. Загальні положення вивчення навчальної дисципліни

Дисципліна «Міжнародні стандарти аудиту та надання впевненості» вивчається студентами денної та заочної форм навчання спец. 071 «Облік і оподаткування» згідно освітньо-професійної програми магістерського рівня.

Навчальна дисципліна «Міжнародні стандарти аудиту та надання впевненості» є однією з професійно орієнтованих дисциплін, що дозволяє набути компетентності з методики та організації виконання аудиту фінансової діяльності, завдань з надання впевненості, супутніх та інших послуг на основі міжнародних стандартів аудиту. В процесі вивчення дисципліни здобувачі набудуть вміння організовувати процес аудиту, надання супутніх та інших послуг, реалізовувати його на практиці, виконувати аудиторські процедури відповідно до міжнародних стандартів аудиту, оформлювати робочі та підсумкові документи за результатами виконання аудиторських послуг, робити висновки та пропозиції.

Навчальна дисципліна «Міжнародні стандарти аудиту та надання впевненості» є вибірковою дисципліною циклу професійної та практичної підготовки і виступає як одна із дисциплін підготовки студентів освітньо-професійного рівня «магістр». Вона надає змогу здобувачам опанувати й поглибити свою професійну підготовку проведення аудиту, надання аудиторських послуг за міжнародними стандартами, що сприятиме ширшій реалізації можливостей професійної реалізації.

2. Планування та організація вивчення навчальної дисципліни

Робота здобувачів під час вивчення навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти аудиту та надання впевненості» включає такі форми:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем і питань, які передбачені для самостійного опрацювання;
- підготовка до лабораторних занять;
- систематизація вивченого матеріалу дисципліни перед контрольними заходами;
- підготовка наукової статті (есе) за програмою дисципліни;
- підготовка доповідей та участь в наукових студентських конференціях, круглих столах, тощо;
- підготовка та участь в студентських олімпіадах;
- презентація експертної оцінки.

Тематичний зміст дисципліни наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Тематика дисципліни «Міжнародні стандарти аудиту та надання впевненості»

Теми	Тематика лекційних питань та лабораторних завдань	Кількість годин		
		лекції, денна /заочна	лабор., денна /заочна	сам. робота, денна /заочна
Тема 1. Нормативна регламентація аудиторської діяльності	Зміст та характеристика аудиторської діяльності. Розвиток нормативної регламентації аудиту. Інституції та професійні організації з регулювання аудиторської діяльності в Україні та світі. Склад Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг.	2/2	2/-	11/15
Тема 2. Міжнародні стандарти контролю якості	Елементи системи контролю якості, політика і процедури контролю якості.	2/-	2/2	11/15

	Відповідальність керівництва за організацію системи якості на фірмі. Процедури контролю якості та моніторинг.			
Тема 3. Загальні принципи та відповідальність аудиторів	Принципи аудиту та їх характеристика. Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту. Узгодження умов завдань з аудиту. Відповідальність аудитора.	2/-	2/2	11/15
Тема 4. Міжнародні стандарти з планування аудиту та оцінки ризиків	Планування аудиту фінансової звітності. Суттєвість при плануванні та проведенні аудиту. Методика оцінки ризиків та дії аудитора у відповідь на оцінені ризики. Оцінювання викривлень, виявлених під час аудиту.	4/-	4/2	11/15
Тема 5. Міжнародні стандарти отримання та оцінки аудиторських доказів	Зміст, джерела отримання аудиторських доказів. Застосування аналітичних процедур в процесі аудиту. Аудиторська вибірка. Аналіз подій після звітного періоду. Оцінка безперервності діяльності. Формування звіту незалежного аудитора.	6/-	6/4	12/18
Тема 6. Міжнародні стандарти завдань з огляду	Завдання з огляду історичної фінансової звітності. Планування та процедури з огляду історичної фінансової звітності. Огляд проміжної фінансової інформації.	2/-	2/1	11/15
Тема 7. Міжнародні стандарти	Зміст та види супутніх послуг. Методика виконання завдань з виконання	2/-	2/2	11/15

супутніх послуг та спеціалізованих сфер	узгоджених процедур.Завдання компіляції інформації.	3		
Тема 8. Кодекс етики професійних бухгалтерів та його характеристика	Фундаментальні принципи професійної етики бухгалтерів і аудиторів. Професійні норми і технічні стандарти. Застосування фундаментальних принципів професійної етики бухгалтерів і аудиторів.	2/-	2/1	11/15

Всі завдання самостійної роботи здобувачів поділяються на обов'язкові та вибіркові, виконуються у встановлені терміни, з відповідною максимальною оцінкою та передбачають певні форми звітності щодо їх виконання. Обов'язкові завдання виконуються кожним без винятку здобувачем у процесі вивчення навчальної дисципліни, вибіркові завдання є альтернативними.

Для досягнення цілей та завдань дисципліни здобувачам потрібно виконувати завдання лабораторних занять, самостійної роботи, вчасно здати модульні контролю знань. Дисципліна завершується заліком, тому результати складання модульних контролів зараховуються як підсумковий контроль разом з балами за поточну діяльність.

Здобувачі можуть отримати додаткові бали за: підготовку тез доповідей за тематикою навчальної дисципліни, участь у конференціях, практичних тренінгах, що підтверджується довідками, сертифікатами з питань контролю та аудиту. Тему тез доповідей здобувач може обрати самостійно відповідно до тематичного змісту навчальної дисципліни або за результатами консультування з викладачем. Слід обов'язково повідомити тему дослідження викладачу. Після виконання обов'язкових та вибіркових завдань у встановлені терміни здобувач звітує викладачеві, а набрані ним бали враховуються як кількість балів за поточну успішність в навчальній роботі.

Самостійна робота здобувача є одним із важливих засобів оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Зміст самостійної роботи при вивченні дисципліни «Міжнародні стандарти аудиту та надання впевненості» визначається силабусом дисципліни. Головною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи/он-лайн занять знань, вмінь та навичок, а також самостійне вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача. Питання, що виникають у здобувачів стосовно виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях, які проводяться згідно графіку, затвердженого кафедрою обліку і аудиту, а також комунікаціями в системі Moodle, засобами корпоративної пошти НУВГП.

2. Тематичний зміст лабораторних занять та самостійної роботи

Тема 1. Нормативна регламентація аудиторської діяльності

Обговорення теоретичних питань:

1. Зміст та характеристика аудиторської діяльності.
2. Історичні аспекти у розвитку нормативної регламентації аудиторської діяльності в Україні.
3. Інституції та професійні організації з регулювання аудиторської діяльності в Україні та світі.
4. Склад Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг.

Практичні завдання та завдання самостійної роботи.

Завдання 1. Продемонструйте схематично етапи формування нормативного забезпечення аудиторської діяльності в Україні.

Завдання 2. Враховуючи норми Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 р. (із змінами) визначте особливості законодавчих вимог до надання різних видів аудиторських послуг.

Завдання 3. Складіть короткий термінологічний словник основних термінів, що характеризують види аудиторської діяльності та стандарти аудиту.

Завдання 4. Відобразіть у табличній формі нормативно-правове регулювання різних видів аудиторських послуг з врахуванням: нормативно-правовий акт, основний зміст документа.

Завдання 5. Рішення тестових завдань та ситуацій кваліфікаційного іспиту при атестації аудиторів Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю за посиланням: https://www.apob.org.ua/?page_id=3465

Тема 2. Міжнародні стандарти контролю якості аудиту

Обговорення теоретичних питань:

1. Елементи системи контролю якості, політика і процедури контролю якості.
2. Відповідальність керівництва за організацію системи якості на фірмі.
3. Процедури контролю якості та моніторинг.

Підготувати дослідження на тему :

Відмінні риси у забезпеченні контролю якості різних видів аудиторських послуг.

Практичні завдання та завдання самостійної роботи

Завдання 1. Сформуйте у табличній формі відмінності у вимогах до забезпечення різних видів аудиторських послуг.

Завдання 2. Сформулюйте етапи практичного впровадження системи контролю якості, політики і процедури контролю якості для новоствореної аудиторської фірми.

Завдання 3. Використовуючи матеріали сайту реальної аудиторської фірми описати систему контролю якості та її особливості.

Завдання 4. Ви працюєте у новоствореній аудиторській фірмі ТзОВ АФ «Х-Аудит», яка зобов'язана розробити та впровадити в свою практику систему контролю якості, забезпечити достатній рівень контролю для всіх завдань, насамперед, для завдань з обов'язкового аудиту.

Керівник аудиторської фірми призначив Вас відповідальною особою за систему контролю якості та доручив організацію та здійснення контролю якості, як доповнення до посадових обов'язків. Персонал аудиторської фірми має бути ознайомлений та розуміти політику й процедури контролю якості, застосовувані аудиторською фірмою, отже Вам необхідно пояснити це питання іншим аудиторам.

Вам потрібно:

1. Пояснити, з посиланням на нормативні документи, основні вимоги до організації системи контролю якості аудиторських послуг в аудиторській фірмі.
2. Вказати з посиланням на відповідні нормативні документи:
 - а) який перелік документів має бути в аудиторській фірмі, що може свідчити про наявність в аудиторській фірмі системи контролю якості аудиторських послуг;
 - б) назвати варіанти документального оформлення політики і процедур контролю якості та чинники від яких це залежить.

3. ТзОВ АФ «Х-Аудит» як по обсягу виконаних робіт, так і по чисельності відноситься до малих і послуги надає, в основному, підприємствам м. Рівне та по області. Кваліфікацію співробітників фірми можна визначити високою: 2 сертифікованих аудитора у складі 5-ти співробітників фірми. Помічники аудиторів і стажисти мають вищу освіту за рівнем спеціаліста та магістра. Аудиторська фірма має незначні обсяги

роботи та планує виконувати аудит фінансової звітності декільком приватним акціонерним товариствам, які працюють у сфері торговельної діяльності, та надавати інші аудиторські послуги (консультації з питань бухгалтерського обліку та фінансової звітності; консультації з інших питань управління та ведення бізнесу; консультації з питань оподаткування; складання податкових декларацій та звітів; розробка для замовника документів, необхідних для легалізації, організації та здійснення господарської діяльності; ведення бухгалтерського обліку, складання фінансових звітів та здійснення на замовлення аналізу для оцінки стану та результатів господарської діяльності.

Керівник аудиторської фірми, з метою документального оформлення політики і процедур контролю, запропонував розробити внутрішні стандарти аудиторської фірми «Х-Аудит» та розпочав складати перелік стандартів, який наведено нижче у табл. 2.

Вам необхідно запропонувати керівнику повний перелік внутрішньофірмових стандартів, враховуючи обсяги та склад аудиторських послуг ТзОВ АФ «Х-Аудит» та вимоги МСА.

4. Одним із перших розробляється внутрішньофірмовий стандарт «Кадрова політика в ТОВ «Х-АУДИТ», фрагмент якого наведено нижче. Вам необхідно запропонувати свій варіант тексту у місцях, які пропущено в стандарті.

Таблиця 2

Перелік внутрішньофірмових стандартів ТзОВ АФ «Х-Аудит»

№ з\п	Назва внутрішньофірмового стандарту
1	<i>Кодекс етики аудиторів (працівників) ТзОВ «Х-АУДИТ»</i>
2	<i>Політика та процедури забезпечення незалежності та внутрішнього контролю за якістю послуг, що надає ТзОВ «Х-АУДИТ»</i>
3	<i>Процедури моніторингу відповідності системи внутрішньофірмового контролю якості та їх документування</i>
4	<i>Кадрова політика в ТзОВ «Х-АУДИТ»</i>
5	<i>Посадова інструкція заступника директора з контролю за</i>

	<i>якістю аудиторських послуг в ТзОВ «Х-АУДИТ»</i>
6	<i>Посадові інструкції аудитора та спеціаліста ТзОВ «Х-АУДИТ»</i>
7	<i>Положення про порядок документування процесу аудиту та зберігання документації в ТзОВ «Х-АУДИТ»</i>
8	<i>Організаційна структура та інформаційні потоки в ТзОВ «Х-АУДИТ»</i>
9	<i>Цінова політика в ТзОВ «Х-АУДИТ»</i>
10	<i>Процедури прийняття нового клієнта та процедури періодичної оцінки існуючого клієнта з метою визначення можливості продовження роботи</i>
.....

Внутрішньфірмовий стандарт
«Кадрова політика в ТзОВ АФ «Х-АУДИТ»

1. Загальні професійні вимоги.

Принципи: співробітник аудиторської фірми повинен дотримуватись принципів незалежності, чесності, об'єктивності, конфіденційності і норм професійної поведінки.

Основні процедури:

Керівник аудиторської фірми призначає наказом співробітника, який здійснюватиме проведення контрольних процедур та рішення питань, пов'язаних із дотриманням принципів незалежності, чесності, об'єктивності, конфіденційності. Обов'язковим є документування вказаних питань.

1. Керівник аудиторської фірми складає та своєчасно доводить до відома співробітників перелік клієнтів, по відношенню до яких повинні виконувати вимоги незалежності, у тому числі тих, для яких виконувались послуги з відновлення, ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності.
2. В рамках моніторингу дотримання загальних цілей і процедур аудиторської фірми у відношенні принципів незалежності, чесності, об'єктивності, конфіденційності і норм професійної поведінки один раз на рік співробітники повинні надавати керівнику аудиторської фірми заяви з підтвердженням, що:

.....

3. Керівник аудиторської фірми особисто попереджає співробітників, що про всі випадки, які можуть призвести до втрати незалежності, слід негайно повідомляти керівника фірми.

11. Професійна компетентність.

Принципи: персонал аудиторської фірми повинен складатись із співробітників, які знають вимоги законодавства України, які володіють професійною компетентністю, необхідною для виконання ними своїх обов'язків з належною ретельністю. Обов'язковою є наявність у штаті аудиторської фірми двох співробітників, які мають сертифікати аудитора.

Основні процедури:

1. Для забезпечення ефективності процедур наймання працівників фірма встановила кваліфікаційні вимоги щодо освіти і підготовки кадрів й розробила рекомендації для оцінювання потенційних працівників на кожному кваліфікаційному рівню, зокрема визначила:

- а) вимоги до початкового рівня освіти працівників на кожному кваліфікаційному рівні (спеціаліст, магістр);
- б) професійні навички працівників на кожному кваліфікаційному рівні;
- в) якості, якими повинні володіти аудитори відповідно вимогам Кодексу етики;
- г) вимоги до практичного досвіду;
- д) оцінку професійних можливостей і компетентності;
- е) систему підвищення кваліфікації – неперервний професійний розвиток.

Загальні вимоги щодо освіти і підготовки кадрів для аудитора є наступні (табл. 3).

Зростання компетентності персоналу фірми значною мірою залежить від безперервного розвитку, який дає персоналові змогу підтримувати свої знання й можливості. Саме тому фірма в своїй політиці та процедурах робить наголос на необхідності продовження освіти персоналу всіх рівнів та надає потрібні для навчання ресурси та допомогу, що дає змогу персоналу розвивати й підтримувати на належному рівні необхідні знання та компетентність, а в разі потреби використовувати для цього відповідно кваліфіковану зовнішню особу. З цією метою фірма:

- встановлює рекомендації та вимоги щодо безперервної освіти й доводить їх до відома персоналу;
- заохочує свій персонал до участі в:

- постійних зовнішніх програмах професійного навчання, включаючи курси самостійного навчання;
 - роботі професійних комітетів, підготовці публікацій, проведенні наукових семінарів і конференцій, в інших формах професійної діяльності;
 - проводить моніторинг програм постійного вдосконалення знань аудиторів з метою визначення відповідності їх вимогам фірми.
- 2.** З метою забезпечення постійного високого рівня компетентності персоналу фірма зобов'язана:
-

Таблиця 3

Кваліфікаційні вимоги до співробітників аудиторської фірми

Вимоги	Коментарі
Вимоги до початкового рівня освіти аудитора	Спеціаліст, магістр
Професійні навички	Потрібні
Професійні цінності, етика і етичні принципи	Аудитор повинен відповідати вимогам Кодексу етики (чесність, об'єктивність, професійна компетентність та належна ретельність, конфіденційність, професійна поведінка)
Вимоги до практичного досвіду	Досвід роботи не менше 3 років підряд на посадах ревізора, бухгалтера, юриста, фінансиста, економіста, асистента (помічника) аудитора
Оцінка професійних можливостей і компетентності	Наявність сертифіката на здійснення аудиторської діяльності, аналітичні здібності, здатність самостійно приймати рішення, високопрофесійна компетентність у питаннях пов'язаних з обліком, аудитом, основами права та інших пов'язаних із професійною діяльністю, вміння своєчасно та адекватно реагувати на зміни в поточному законодавстві
Система підвищення кваліфікації	Постійне підвищення кваліфікації, неперервний професійний розвиток, щорічне отримання свідоцтва про удосконалення професійних знань сертифікованих аудиторів

3. На фірмі ведеться облік кадрів, як штатних так і сумісників або залучених фахівців. Всі працівники фірми, які залучаються до виконання замовлень, повинні мати вищу освіту, добрі знання з

бухгалтерського обліку, оподаткування, звітності, використання комп'ютера.

4. Організаційну структуру фірми очолює керівник, який водночас є і співзасновником. Основним обов'язком керівника є управління діяльністю фірми, прийняття рішень щодо її ефективної діяльності, пошук клієнтів та укладання договорів про співпрацю з ними.

5. Заступники керівника відповідають за певні ділянки роботи фірми, права, обов'язки та відповідальність яких визначаються посадовими інструкціями.

6. Працівники фірми виконують свої основні обов'язки, які визначені Законом України «Про аудиторську діяльність», зокрема належним чином надають аудиторські послуги, перевіряють стан бухгалтерського обліку і звітності замовника, їх достовірність, повноту й відповідність чинному законодавству та встановленим нормативам; повідомляють власників, уповноважених ними осіб, замовників про виявлені під час проведення аудиту недоліки ведення бухгалтерського обліку і звітності; зберігають в таємниці інформацію, отриману під час проведення аудиту та виконанні інших аудиторських послуг; відповідають перед замовником за порушення умов договору відповідно до чинних законодавчих актів України; обмежують свою діяльність наданням аудиторських послуг та іншими видами робіт, що мають безпосереднє відношення до надання аудиторських послуг у формі консультацій, перевірок або експертиз.

7. Аудитори й аудиторські фірми мають права:

.....

8. Працівники фірми несуть відповідальність за:

.....

9. Режим роботи працівників фірми визначається відповідно з Правилами внутрішнього трудового розпорядку, встановленого на фірмі.

Завдання 5. Рішення тестових завдань та ситуацій кваліфікаційного іспиту при атестації аудиторів Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю за посиланням: https://www.apob.org.ua/?page_id=3465

Тема 3. Загальні принципи та відповідальність аудиторів

Обговорення теоретичних питань:

1. Принципи аудиту та їх характеристика.
2. Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту.
3. Узгодження умов завдань з аудиту.
4. Відповідальність аудитора.

Підготуватись до дискусії:

- «Що потрібно зробити щоб максимально мінімізувати факти порушень аудиторами професійної етики в Україні ?»

Практичні завдання та завдання самостійної роботи.

Завдання 1. Рішення тестових завдань та ситуацій кваліфікаційного іспиту при атестації аудиторів Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю за посиланням: https://www.apob.org.ua/?page_id=3465

Тема 4. Міжнародні стандарти з планування аудиту та оцінки ризиків

Обговорення теоретичних питань:

1. Планування аудиту фінансової звітності.
2. Суттєвість при плануванні та проведенні аудиту.
3. Методика оцінки ризиків та дії аудитора у відповідь на оцінені ризики.
4. Оцінювання викривлень, виявлених під час аудиту.

Підготуватись до обговорення:

Планування процесу виконання неаудиторських послуг: відмінності між аудитом фінансової звітності та видами неаудиторських послуг.

Практичні завдання та завдання самостійної роботи.

Завдання 1. Здійснити класифікацію та порівняльну характеристику організації планування аудиту, супутніх послуг, неаудиторських послуг. Ознаки класифікації визначити самостійно.

Завдання 2. Здійснити розрахунок планової суттєвості відхилень за даними фінансової звітності реального підприємства.

Завдання 3. Ви є відповідальною особою за планування аудиторської перевірки в аудиторській фірмі. Керівник аудиторської фірми доручив Вам пояснити асистентам важливість для аудитора отримання розуміння суб'єкта господарювання та його середовища та здійснення оцінки ризиків суттєвих викривлень.

Вам потрібно:

1. Вказати з посиланням на відповідні МСА:

а) з яких аспектів складається розуміння аудитором суб'єкта господарювання та його середовища;

б) які процедури оцінки ризику повинен проводити аудитор для отримання розуміння суб'єкта господарювання та його середовища.

2. Назвати умови та події, які можуть вказувати на ризики суттєвого викривлення.

3. Навести та описати приклади процедур оцінки ризику (до 8 прикладів), які допомагають аудиторіві визначити ризики суттєвого викривлення.

Завдання 4.

Ви є відповідальною особою за розробку політики і процедур щодо прийняття та збереження клієнтів в аудиторській фірмі, в складі якої працює п'ять аудиторів. Керівник аудиторської

фірми доручив Вам пояснити асистентам важливість для аудитора отримання знань про бізнес клієнтів.

Вказати для яких питань аудиторської перевірки важливим є знання бізнесу клієнта та які попередні відомості про клієнта повинен одержати аудитор перед прийняттям завдання. Розглядаючи питання про прийняття завдання з аудиту, навести приклади джерел інформації, з яких аудитор може одержати відомості про галузь та суб'єкта господарювання, описати процедури з оцінювання потенційних клієнтів.

Завдання 5.

Ви, як керівник групи аудиторів, повинні пояснити своїм підлеглим аудиторський підхід при плануванні аудиторської перевірки, що ґрунтується на оцінці аудиторського ризику. Для визначення аудиторського ризику використовують наступне рівняння:

$AP=BP*PK*PN$, де:

AP - аудиторський ризик,

BP - властивий ризик,

PK - ризик контролю,

PN - ризик невиявлення.

Від Вас потрібно:

- враховуючи, що аудитор повинен забезпечити аудиторський ризик на допустимо низькому рівні, заповніть всі вільні клітинки нижче наведеної табл. 4;
- наведіть приклади (не менше 4), коли властивий ризик та ризик контролю оцінюються як високі.

Таблиця 4

Співзалежності між складовими аудиторського ризику

№ з/п	Властивий ризик	Ризик контролю	Ризик виявлення	Кількість аудиторських доказів
1	?	високий	найнижчий	досить велика
2	високий	?	низький	?
3	?	низький	середній	?
4	середній	високий	?	?
5	середній	?	середній	?
6	?	низький	високий	?
7	низький	високий	?	?

Завдання 6.

На основі даних реального підприємства розробити план проведення аудиту ПАТ та оформити меморандум планування.

Завдання 7. Рішення тестових завдань та ситуацій кваліфікаційного іспиту при атестації аудиторів Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю за посиланням: https://www.apob.org.ua/?page_id=3465

Тема 5. Міжнародні стандарти отримання та оцінки аудиторських доказів

Обговорення теоретичних питань:

1. Зміст, джерела отримання аудиторських доказів.
2. Застосування аналітичних процедур в процесі аудиту.
3. Аудиторська вибірка.
4. Аналіз подій після звітного періоду.
5. Оцінка безперервності діяльності.
6. Формування звіту незалежного аудитора.

Практичні завдання та завдання самостійної роботи.

Завдання 1.

Ви є відповідальною особою за розробку політики і процедур щодо прийняття та збереження клієнтів в аудиторській фірмі, в складі якої працює п'ять аудиторів. Керівник аудиторської фірми доручив Вам пояснити асистентам важливість для аудитора отримання знань про бізнес клієнтів.

Вказати для яких питань аудиторської перевірки важливим є знання бізнесу клієнта та, які попередні відомості про клієнта повинен одержати аудитор перед прийняттям завдання. Розглядаючи питання про прийняття завдання з аудиту, навести приклади джерел інформації, з яких аудитор може одержати відомості про галузь та суб'єкта господарювання, описати процедури з оцінювання потенційних клієнтів.

Завдання 2.

На основі відомостей, які наведено у фінансовій звітності публічного акціонерного товариства на підставі офіційного сайту (ПАТ обирається студентом самостійно або визначається викладачем) оцінити безперервність діяльності підприємства на заключному етапі аудиту та оцінити вплив одержаних відомостей на зміст аудиторського висновку, за умови, що аудитор підтверджує достовірність даних обліку та звітності.

Завдання 3.

Розробити програми проведення внутрішнього управлінського аудиту циклу придбання. Визначити, які обов'язкові документи необхідно включити в склад робочої документації аудитора (табл. 5).

Таблиця 5

Аналіз об'єктів аудиту

Предмет аудиту	Об'єкт аудиту	Джерело інформації	Методичні прийоми і способи аудиту	Можливі помилки та порушення
Аудит грошових коштів				
Аудит розрахунків з підзвітними особами				
Аудит виплат працівникам				
Аудит запасів				
Аудит основних засобів				
Аудит власного капіталу				

Завдання 4.

Учасник ТЗОВ «Х» Я. В. Омельчук написав заяву про намір відступити свою частку товариству. Договірна вартість частки визначена на рівні номінальної і становить 85000 грн. На зборах її було вирішено продати за ціною 100000 грн. іншому учаснику – О.П. Вавилу. В обліку ТЗОВ «Х» операція відображена наступним чином (табл. 6). Перевірити правильність, вказати порушення та їх вплив на показники звітності.

Таблиця 6

Відображення в обліку відступлення частки ТЗОВ «Х»

№ з/п	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума, грн.
1.	Відображено заборгованість перед учасником, який виходить за номіналом вилученої частки	40	672	85000

2.	Погашено заборгованість за корпоративними правами перед Я. В. Омельчук	672	311	85000
3.	Відображено вступ нового учасника за номіналом	46	40	85000
4.	Новий учасник О. В. Вавилов вніс кошти свого внеску на поточний рахунок	311	46	85000

Завдання 5.

Співзасновник ТзОВ «Х» Є. Якимів 23 квітня 202х р. написав заяву про вихід з товариства. Належну йому частку слід оцінити станом на 30 вересня 202х р. У складі статутного капіталу його частка становить 1/5 (розмір статутного капіталу – 100 тис. грн., свою частку він сплатив повністю). На підставі балансу (табл. 7) була розрахована частка, належна до виплати – 98,22 тис. грн., у т.ч. 20 тис. грн. статутного капіталу. В обліку операції відображені наступним чином (табл. 8). Перевірити правильність, вказати порушення та їх вплив на показники звітності.

Таблиця 7

Баланс (витяг) станом на 30 вересня 202х р.

Стаття	Код рядка	На кінець звітного періоду
1	2	3
<i>1. Необоротні активи</i>		
Основні засоби:	1010	325
первісна вартість	1011	523
знос	1012	199
<i>Усього за розділом 1</i>	1095	325
<i>2. Оборотні активи</i>		
Виробничі запаси	1101	391
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги:	1125	105

Грошові кошти та їх еквіваленти	1165	37
<i>Усього за розділом 2</i>	1195	532
Баланс	1300	857
<i>1. Власний капітал</i>		
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	100
Додатковий капітал	1410	204
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	198
Неоплачений капітал	1425	(10)
<i>Усього за розділом 1</i>	1495	492
<i>2. Довгострокові зобов'язання і забезпечення</i>		
Довгострокові кредити банків	1510	220
<i>Усього за розділом 2</i>	1595	220
<i>3. Поточні зобов'язання і забезпечення</i>		
Поточна кредиторська заборгованість за:		
товари, роботи, послуги	1615	69
розрахунками з бюджетом	1620	24
розрахунками зі страхування	1625	11
розрахунками з оплати праці	1630	31
Інші поточні зобов'язання	1690	10
<i>Усього за розділом 3</i>	1695	145
Баланс	1900	857

Завдання 6.

За умовами завдання 1 та використовуючи табл. 8 розглянути наступну ситуацію.

Учасник не вніс повністю кошти до статутного капіталу (внесено лише 10 тис. грн. зі 100 тис. грн.). У обліку операція відображена наступним чином (табл. 9, 10). Перевірити правильність та їх вплив на показники звітності.

Таблиця 9

Відображення в обліку виплати частки засновнику

Дата операції	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума, грн.
30.09. 202х р.	Нараховано належні засновнику кошти в частині внеску до статутного капіталу	40	672	20000
30.09. 202х р.	Нараховано належні до виплати засновнику кошти як частина прибутку	443	672	78220
30.09. 202х р.	Погашено заборгованість перед засновником	672	311	98220

Таблиця 10

Відображення в обліку виплати частки засновнику з урахуванням фактичного внеску

Дата операції	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума, грн.
30.09. 202х р.	Нараховано належні засновнику кошти в частині фактичного внеску до статутного капіталу	40	672	10000

Продовження табл. 10

30.09. 202х р.	Нараховано належні до виплати засновнику кошти в сумі, що перевищує внесок до статутного капіталу	443	672	39100
30.09. 202х р.	Погашено заборгованість перед засновником	672	311	49100

Завдання 7.

За умовами завдання 1 та використовуючи табл. 11 розглянути наступну ситуацію.

Аудитор в ході перевірки застосував послуги експерта. За даними експертної оцінки, вартість частки – 60 тис. грн.

Засновник вніс до статутного капіталу 100 тис. грн. Надати консультацію аудитора з відображення операцій, заповнити таблицю.

Таблиця 11

Відображення в обліку виплати частки засновнику з
урахуванням фактичного внеску

Дата операції	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума
30.09.202х р.	Відображено зменшення статутного капіталу у розмірі експертної оцінки	40	672	?
30.09.202х р.	Виплачено засновнику кошти в розмірі експертної оцінки	?	?	?
30.09.202х р.	Відображено емісійний дохід за рахунок перевищення номіналу над експертною оцінкою частки учасника	?	421	?

Завдання 8.

Описати методику перевірки ф. № 4 «Звіт про власний капітал» та порядок підтвердження даних за статтями. Вказати порядок виконання аудиторських процедур. Оформити програму аудиту зареєстрованого капіталу.

Завдання 9. Рішення тестових завдань та ситуацій кваліфікаційного іспиту при атестації аудиторів Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю за посиланням: https://www.apob.org.ua/?page_id=3465

Тема 6. Міжнародні стандарти завдань з огляду

Обговорення теоретичних питань:

1. Завдання з огляду історичної фінансової звітності.
2. Планування та процедури з огляду історичної фінансової звітності.
3. Огляд проміжної фінансової інформації.

Написати дослідження за темами:

- Найбільш типові порушення, що мають місце при виконання огляду історичної фінансової звітності.
- Порівняльна характеристика підсумкової документації за результатами виконання різних завдань з огляду.
- Варіативність програм завдань з огляду.

Підготувати експертну оцінку. Визначити перелік необхідних робочих документів, які потрібні аудитору для документування завдань з огляду.

Практичні завдання та завдання самостійної роботи.

Завдання 1. Рішення тестових завдань та ситуацій кваліфікаційного іспиту при атестації аудиторів Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю за посиланням: https://www.apob.org.ua/?page_id=3465

Тема 7. Міжнародні стандарти супутніх послуг та спеціалізованих сфер

Обговорення теоретичних питань:

1. Зміст та види супутніх послуг.
2. Методика виконання завдань з виконання узгоджених процедур.

3. Завдання з компіляції інформації.
4. Неаудиторські послуги.

Презентація експертної оцінки:

- Чим відрізняється за процедурами виконання різних видів супутніх послуг ?
- Залучення зовнішніх фахівців при виконанні супутніх послуг та завдань зі спеціалізованих сфер: досвід України та міжнародна практика.

Практичні завдання та завдання самостійної роботи.

Завдання 1.

Традиційно аудиторські фірми, окрім аудиту фінансової звітності, надають своїм клієнтам й інші послуги з аудиту. Як правило, до таких послуг можуть бути віднесені:

- а) послуги у сфері оподаткування, зокрема допомога клієнту у визначенні податкових зобов'язань з податку на прибуток та допомога у розв'язанні спірних питань з податковими органами;
- б) консультації з питань організації системи внутрішнього контролю клієнта з аудиту;
- в) послуги із складання облікових записів та підготовки фінансових звітів.

Проте, надання вказаних послуг може створити загрози для незалежності аудиторської фірми, що виконує завдання з аудиторської перевірки цих клієнтів.

З врахуванням вищенаведеного, Вам потрібно:

1. Вказати види загроз, які виникають, як правило, при наданні послуг, що вказані в тексті завдання.
2. Надати аналіз впливу виконання послуг, що вказані в тексті завдання на незалежність аудиторів під час виконання ними завдання з аудиторської перевірки та навести для кожного виду послуг за необхідності перелік застережних заходів, які

дозволяють зменшити ці загрози до прийняттого рівня. Необхідно розглянути ситуації по відношенню до:

- клієнтів з аудиту, акції яких не котуються на фондових біржах;
- клієнтів з аудиту, акції яких підлягають вільному обігу на організованому фондовому ринку.

Завдання 2.

Підготувати відповідь на питання (консультації) клієнта та оформити у книзі реєстрації консультацій (табл. 12):

- Які відмінності між трудовою угодою і трудовим договором ?
- Підприємство хоче прийняти на роботу майбутнього працівника з випробним терміном. Коли й для яких працівників випробний термін встановлюється, а коли ні ?

Таблиця 12

Книга реєстрації консультацій

(найменування аудиторської фірми, аудитор)

№ з/п	Дата консультації	Замовник	Тема (питання) консультації	Зміст консультації	Номер договору	Прізвище, ініціали консультанта, підпис	Номер і дата здачі акту виконаних робіт	Відмітка про оплату	Примітки

Завдання 3.

Проаналізуйте за змістом комплект типових робочих документів аудитора для надання різних супутніх послуг. Запропонуйте повний склад робочих документів аудитора для

оформлення цих послуги. Відповідь рекомендується оформити у таблицю (табл. 13).

Таблиця 13

Склад робочих документів для оформлення аудиторської послуги _____

№ з/п	Назва робочого документа	Призначення

Завдання 4. Рішення тестових завдань та ситуацій кваліфікаційного іспиту при атестації аудиторів Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю за посиланням: https://www.apob.org.ua/?page_id=3465

Тема 8. Кодекс етики професійних бухгалтерів та його характеристика

Обговорення теоретичних питань:

1. Фундаментальні принципи професійної етики бухгалтерів і аудиторів.
2. Професійні норми і технічні стандарти.
3. Застосування фундаментальних принципів професійної етики бухгалтерів і аудиторів.

Підготуватись до дискусії: Яка проблематика є у аудиторів у дотриманні принципів професійно етики ?

Написати дослідження за темами:

- Робочі документи з дотримання принципів професійної етики.

Практичні завдання та завдання самостійної роботи.

Завдання 1.

Керівництво ПАТ «Пролісок» (надалі «Товариство») звернулося до вашої аудиторської фірми з пропозицією здійснити аудиторську перевірку фінансової звітності товариства за 201х рік. Керівництво товариства повідомило Вам також, що аудиторській фірмі «Х-Аудит» (попередній аудитор), яка проводила аудиторську перевірку фінансової звітності за 201х-1 рік, відмовлено в продовженні співробітництва на 201х рік, так як, на думку керівництва товариства, вказана аудиторська фірма не забезпечила рівень аудиторських послуг, відповідний їх вартості.

Вам потрібно:

1. Описати з посиланням на відповідні Міжнародні стандарти якості, аудиту, супутніх послуг, інших завдань з надання впевненості (МСА) питання практичного і етичного характеру, які Ви розглянете, перш ніж прийняти пропозицію на здійснення аудиту товариства.

2. Пояснити з посиланням на МСА, чи доцільно аудиторіві надсилати замовнику лист - зобов'язання, та описати коротко основний зміст листа - зобов'язання, який Ви направите керівництву товариства.

3. Розглянути наступну ситуацію:

Ви отримали від керівництва товариства погоджений примірник листа - зобов'язання, але з проханням додатково пояснити наступні питання:

а) чому за результатами аудиторської перевірки суттєві викривлення можуть залишитися невиявленими і за що в цьому разі несуть відповідальність аудитори;

б) яку іншу важливу інформацію можуть надати аудитори керівництву товариства за результатами аудиторської перевірки;

в) чому пропонується винагороду за аудит розраховувати, виходячи з часу, витраченого аудитором на проведення

аудиторської перевірки, а не фіксувати її в узгодженій сумі до проведення перевірки.

З посиланням на відповідні МСА напишіть короткі відповіді на поставлені питання.

Завдання 2. Рішення тестових завдань та ситуацій кваліфікаційного іспиту при атестації аудиторів Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю за посиланням: https://www.apob.org.ua/?page_id=3465

4.Список основних рекомендованих джерел до вивчення навчальної дисципліни

1. Антонюк О. Р. Методологія та організація процесу виконання аудиторських послуг : монографія. Рівне : Вид-ць Зень О., 2018. 440 с.
2. Антонюк О. Р. Формування концепції теоретичного забезпечення послуг професійної аудиторської діяльності в Україні : монографія. Рівне : Вид-ць Дятлик М., 2017. 300 с.
3. Організаційно-правові основи управління аудиторською діяльністю в Україні : навч. посібник / Антонюк О. Р. та ін. Житомир : Вид-во ПП "Рута", 2020. 200с
4. Внутрішній аудит : навчальний посібник / за ред. Ю. Б. Слободяник. Суми : ТОВ «ВПП «Фабрика друку», 2018. 248 с.
5. Міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту (International Professional Practices Framework, IPPF), підготовлені Інститутом внутрішніх аудиторів (The Institute of Internal Auditors, ІА). URL: <https://na.theiia.org/standards-guidance/Pages/Standards-and-Guidance-IPPF.aspx>
6. Стандарти внутрішнього аудиту, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 04.10.2011, № 344. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1219-11#Text>
7. Міжнародні стандарти якості, аудиту, супутніх послуг, інших завдань з надання впевненості. Видання 2016 -2017р. К. : АПУ, 2018. URL:www.apu.com.ua

8. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність:
Закон України від 21.12.2018 р. URL:www.apu.com.ua.

Корисні посилання для вивчення дисципліни:

- Аудиторська палата України. URL:
<https://www.apu.com.ua/>
- International Federation of Accountants.
<https://www.ifac.org/>

Додаток

**СКЛАД МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ КОНТРОЛЮ
ЯКОСТІ, АУДИТУ, ОГЛЯДУ, ІНШОГО НАДАННЯ
ВПЕВНЕНОСТІ ТА СУПУТНИХ ПОСЛУГ
(видання 2016 -2017 років)**

Частина 1
АУДИТИ ІСТОРИЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ 200–299 ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту» МСА 210 «Узгодження умов завдань з аудиту» МСА 220 «Контроль якості аудиту фінансової звітності»
МСА 230 «Аудиторська документація» МСА 240 «Відповідальність аудитора, що стосується шахрайства, при аудиті фінансової звітності»
МСА 250 «Розгляд законодавчих та нормативних актів під час аудиту фінансової звітності» МСА 260 (переглянутий) «Повідомлення інформації тим, кого наділено найвищими повноваженнями» МСА 265 «Повідомлення інформації про недоліки внутрішнього контролю тим, кого наділено найвищими повноваженнями, та управлінському персоналу»
300–499 ОЦІНКА РИЗИКІВ ТА ДІЇ У ВІДПОВІДЬ НА ОЦІНЕНІ РИЗИКИ

<p>МСА 300 «Планування аудиту фінансової звітності»</p> <p>МСА 315 (переглянутий) «Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища»</p> <p>МСА 320 «Суттєвість при плануванні та проведенні аудиту»</p>
<p>МСА 330 «Дії аудитора у відповідь на оцінені ризики»</p> <p>МСА 402 «Положення щодо аудиту суб'єкта господарювання, що користується послугами організації, що надає послуги»</p> <p>МСА 450 «Оцінювання викривлень, виявлених під час аудиту»</p>
<p>500–599 АУДИТОРСЬКІ ДОКАЗИ</p>
<p>МСА 500 «Аудиторські докази»</p> <p>МСА 501 «Аудиторські докази – особливі положення щодо відібраних елементів»</p> <p>МСА 505 «Зовнішні підтвердження»</p> <p>МСА 510 «Перші завдання з аудиту – залишки на початок періоду»</p>
<p>МСА 520 «Аналітичні процедури»</p> <p>МСА 530 «Аудиторська вибірка»</p> <p>МСА 540 «Аудит облікових оцінок, у тому числі облікових оцінок за справедливою вартістю, та пов'язані з ними розкриття інформації»</p> <p>МСА 550 «Пов'язані сторони»</p> <p>МСА 560 «Події після звітного періоду»</p> <p>МСА 570 (переглянутий) «Безперервність діяльності»</p> <p>МСА 580 «Письмові запевнення»</p>
<p>600–699 ВИКОРИСТАННЯ РОБОТИ ІНШИХ ФАХІВЦІВ</p>
<p>МСА 600 «Особливі положення щодо аудитів фінансової звітності групи (включаючи роботу аудиторів компонентів)»</p> <p>МСА 610 (переглянутий в 2013 р.) «Використання роботи внутрішніх аудиторів»</p> <p>МСА 620 «Використання роботи експерта аудитора»</p>
<p>700–799 АУДИТОРСЬКІ ВИСНОВКИ ТА ЗВІТУВАННЯ</p>
<p>МСА 700 (переглянутий) «Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності»</p> <p>МСА 701 «Повідомлення інформації з ключових питань аудиту в звіті незалежного аудитора»</p> <p>МСА 705 (переглянутий) «Модифікації думки у звіті незалежного аудитора»</p>
<p>МСА 706 (переглянутий) «Пояснювальні параграфи та параграфи з інших питань у звіті незалежного аудитора»</p> <p>МСА 710 «Порівняльна інформація – відповідні показники і порівняльна</p>

<p>фінансова звітність» МСА 720 (переглянутий) «Відповідальність аудитора щодо іншої інформації»</p>
<p>800–899 СПЕЦІАЛІЗОВАНІ СФЕРИ</p>
<p>МСА 800 (переглянутий) «Особливі положення – аудити фінансової звітності, складеної відповідно до концептуальних основ спеціального призначення» МСА 805 «Особливі положення щодо аудитів окремих фінансових звітів та окремих елементів, рахунків або статей фінансового звіту» МСА 810 (переглянутий) «Завдання зі звітування щодо узагальненої фінансової звітності»</p>
<p>Міжнародний стандарт контролю якості (МСКЯ) 1 «Контроль якості для фірм, що виконують аудити та огляди фінансової звітності, а також інші завдання з надання впевненості і супутні послуги»</p>
<p>МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ, АУДИТУ, ОГЛЯДУ, ІНШОГО НАДАННЯ ВПЕВНЕНОСТІ ТА СУПУТНИХ ПОСЛУГ ЧАСТИНА II</p>
<p>АУДИТ ТА ОГЛЯД ІСТОРИЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ 2000–2699 МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАВДАНЬ З ОГЛЯДУ (МСЗО)</p>
<p>2400 (переглянутий) «Завдання з огляду історичної фінансової звітності» 2410 «Огляд проміжної фінансової інформації, що виконується незалежним аудитором суб'єкта господарювання»</p>
<p>ЗАВДАННЯ З НАДАННЯ ВПЕВНЕНОСТІ, ЩО НЕ Є АУДИТОМ ЧИ ОГЛЯДОМ ІСТОРИЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ</p>
<p>3000–3699 МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАВДАНЬ З НАДАННЯ ВПЕВНЕНОСТІ (МСЗНВ) 3000–3399 ЗАСТОСОВНІ ДО ВСІХ ЗАВДАНЬ З НАДАННЯ ВПЕВНЕНОСТІ 3000 (переглянутий) «Завдання з надання впевненості, що не є аудитом чи оглядом історичної фінансової інформації»</p>
<p>4000–3699 СТАНДАРТИ ДЛЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ СФЕР</p>
<p>3400 «Перевірка прогнозної фінансової інформації» (раніше МСА 810) 3402 «Звіти з надання впевненості щодо заходів контролю в організації, що надає послуги» 3410 «Завдання з надання впевненості щодо звітів з парникових газів» 3420 «Завдання з надання впевненості щодо підготовки»</p>

гіпотетичної фінансової інформації, яка включається до проспекту емісії

СУПУТНІ ПОСЛУГИ

4000–4699 МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ СУПУТНИХ ПОСЛУГ (МССП)

4400 «Завдання з виконання узгоджених процедур стосовно фінансової інформації» (раніше МСА 920)

4410 (переглянутий) «Завдання з компіляції інформації»